

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 96/23

U Luxembourg 8 lipnja 2023

Mišljenje nezavisne odvjetnice u predmetu C-218/22 | Comune di Copertino

Nezavisna odvjetnica Čapeta: Države članice mogu ograničiti plaćanje novčane naknade za neiskorišteni plaćeni godišnji odmor prilikom prestanka radnog odnosa

Ako su ispunjene određene pretpostavke, one mogu odrediti uvjete kako bi potaknule korištenje godišnjeg odmora, s ciljem očuvanja zdravlja radnika

Službenik je od veljače 1992. do listopada 2016. u Općini Copertino (Italija) obnašao dužnost „tehničkog upravitelja javnih radova“. Dopisom od 24. ožujka 2016. poslanim Općini taj je službenik podnio dobrovoljnu ostavku radi odlaska u prijevremenu mirovinu od 1. listopada 2016. Zatražio je da mu se prizna pravo na novčanu naknadu za plaćeni godišnji odmor u trajanju od 79 dana, koji nije iskoristio tijekom trajanja radnog odnosa. Općina je odgovorila da je on bio upoznat s obvezom korištenja preostalih dana odmora i da za te dane ne može dobiti novčanu naknadu. Pritom se Općina pozvala na pravilo utvrđeno talijanskim propisom kojim se određuje da radnici u javnom sektoru prilikom prestanka radnog odnosa *ni u kojim okolnostima* nemaju pravo na isplatu novčane naknade za neiskorišteni godišnji odmor. Talijanski sudovi tu su odredbu talijanskog prava tumačili tako da je plaćanje novčane naknade za godišnji odmor moguće samo ako taj odmor u stvarnosti nije iskorišten zbog razloga koji ne ovise o radnikovoj volji (kao što je to bolest).

Sud u Lecceu, koji odlučuje o predmetu, dvoji o usklađenosti talijanskog propisa s Direktivom o radnom vremenu te pita Sud zabranjuje li se tom direktivom takav nacionalni propis i, ako ne, treba li radnik ili poslodavac dokazati da je radnik imao stvarnu mogućnost iskoristiti plaćeni godišnji odmor.

Nezavisna odvjetnica Tamara Čapeta u svojem mišljenju primjećuje da pravo na zamjensku novčanu naknadu nije samostalno pravo koje je radnicima dodijeljeno Direktivom o radnom vremenu. U skladu s tom direktivom, novčana naknada može se isplatiti za plaćeni godišnji odmor samo ako je radni odnos prestao. Međutim, **države članice mogu odrediti uvjete pod kojima se pravo na godišnji odmor može ostvarivati, kako bi potaknule na stvarno korištenje godišnjeg odmora. Davanje prednosti stvarnom korištenju plaćenog godišnjeg odmora pred plaćanjem novčane naknade opravdano je svrhom prava na plaćeni godišnji odmor, a to je zaštita zdravlja radnikâ i omogućavanje da se odmore od rada.** Naime, oslanjajući se na sudsku praksu Suda i na dostupnu literaturu iz područja društvenih znanosti, nezavisna odvjetnica Čapeta pokazuje da je stvarno korištenje plaćenog godišnjeg odmora važan način za radnike da povrate energiju u psihičkom i fizičkom smislu te, općenitije, pridonosi njihovu zdravlju na poslu i izvan njega.

Općenito, Direktivom o radnom vremenu ne isključuje se uvijek gubitak neiskorištenog plaćenog godišnjeg odmora u trenutku prestanka radnog odnosa. Kad je radnik, namjerno i potpuno upoznat s posljedicama koje će iz toga proizići, odlučio ne iskoristiti svoj plaćeni godišnji odmor nakon što mu je omogućeno stvarno ostvarivanje njegova prava na taj odmor, Direktivi o radnom vremenu ne protivi se gubitak tog prava ni, u slučaju prestanka radnog odnosa, povezana uskrata novčane naknade. **Države članice stoga mogu poticati na stvarno korištenje**

plaćenog godišnjeg odmora umjesto plaćanja novčane naknade.

Naposljetku, **nezavisna odvjetnica Ćapeta utvrđuje da se Direktivi o radnom vremenu ne protivi nacionalni propis kojim se zabranjuje plaćanje novčane naknade za neiskorišteni plaćeni godišnji odmor prilikom prestanka radnog odnosa sve dok su ispunjeni sljedeći uvjeti.** Kao prvo, zabrana podnošenja zahtjeva za zamjensku novčanu naknadu ne može obuhvaćati pravo na godišnji odmor stečeno u referentnoj godini u kojoj je radni odnos prestao. Kao drugo, radnik je morao imati stvarnu mogućnost korištenja plaćenog godišnjeg odmora u prethodnim referentnim godinama, uključujući tijekom minimalnog razdoblja prijenosa. Kao treće, poslodavac je potaknuo radnika da iskoristi godišnji odmor. Kao četvrto, poslodavac je obavijestio radnika o tome da se neiskorišteni plaćeni godišnji odmor ne može kumulirati kako bi se zamijenio za novčanu naknadu u trenutku prestanka radnog odnosa.

Prema mišljenju nezavisne odvjetnice Ćapeta, na nacionalnom je sudu da ocijeni može li se talijanski propis tumačiti na takav način i jesu li u ovom slučaju navedeni uvjeti ispunjeni.

Kad je riječ o teretu dokazivanja, nezavisna odvjetnica Ćapeta zauzima stajalište da on nije na radniku, nego na poslodavcu. Prema njezinu mišljenju, Direktivom o radnom vremenu zahtijeva se da poslodavac dokaže da je omogućio radniku da iskoristi godišnji odmor i poticao ga na to, da ga je obavijestio o tome da isplata novčane naknade ne bi bila moguća u trenutku prestanka radnog odnosa i da je radnik unatoč tomu odlučio da neće iskoristiti godišnji odmor.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Ostanite povezani!

